

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epitome De Fide Et Operibvs, Adversvs chimærica[m]
illam atq[ue] monstrosam Martini Lutheri libertatem,
quam ipse falso ac perditæ Christiana[m] appellat**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniæ, 1525

VD16 H 4817

Prior Martiniana libertas ostenditur esse chimaerica seu commenticia.
Cap. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30498

ptus fide iustificari, facere debeam⁹ oia libere & hilariter, p^o
pter alios (subaudi .i. nō propter propriā assequēdā iustificati
onē) Sicut etem (ut § 48. inqt) oia talia opa, ipsa iusticia poste
riora, tm̄ ad aliorū obsequiū & exēplū facta, Atq; ad hāc intē
tionē § 49 inqt, Aplus p̄cepit, ut sint ad opus bonū parati,
non ut p̄ hāc iustificent, cū iā ex fide iusti sint &c. Hāc sunt
fundamenta fere p̄cipua quibus Martinus conatus est iu
stum hominē a lege legisq; operibus liberum facere.

¶ Prior Martiniana libertas ostenditur esse chri
mærica seu commenticia. Cap. XV.

EX qbus liqdo qsq; p̄t agnoscere fundamētū hui⁹ chri
næ libertatis (qñquidē nō agroz est aut possessionū, sed
factorū & operū) in hoc p̄cipuo cōsistere, qā iustis nō est
opus bonis opibus ut iustificent, qppe q iā sunt p̄ fidē suā iusti
ficati, Atq; (ut ē dicere) chriana libertas penes Martinū ma
numissio qdā est seu relaxatio illius necessitatis seu seruitutis,
q faceret, ut iusto hoi opus esset opibus, ut iustificaret, hui⁹ si
quidē relaxationis rationē reddidit, qā iusti iā ex fide sunt iu
stificati, & opa ipsa iusticiæ tanq̄ effect⁹ eius, sunt ipsa iusticia
posteriora, bona em̄ opa nō faciūt (ut § 31 inqt) uirū bonū, sed
bonus uir facit bona opa, Nihil ergo aliud psuadet Lutherus
nisi q iustus hō bonis opibus nō egeat ut iustificet. .i. iust⁹ fiat,
qm̄ iā iustus est, nec est ei opus bonis opibus, ut opa illū iusti
ficet, quē iā iustificatū p̄supponūt. Rursus opa bona ei opus
nō sunt, ea sane rōne, ne effectus suā producāt uel antecedant
causam efficiētē. Et si curiosi⁹ p̄scrutemur, cur ad hāc tria, opi
bus bonis opus nō sit, inueniem⁹ profecto callidū & fallax ho
minis ingeniū, q, ne opinio sua, ulla falsitatis suspitiōe notaret
eo argumēti gñe utit, qd solet oim esse efficacissimū, nēpe tali
qd cōtradictē ad impossibilia cogit. Quare etiā illud sedulo
conabimur, ne cōtra hois argutias proteruire uideamur dūta
xat illi⁹ igenue chriane libertatis fundamēta retegētes, ceu digi
to totū Lutherane theologie artificiiū q̄tū huc attinet, dicem⁹
¶ Cū ergo (ut prosequimur cēpta) hmōi impossibilia, ad quæ
impellit Lutherus, nullius subsint ptāti, ipsis certe perpedis
aut obtinēdis, prorsus nulla re opus ē, ad assequēdū talia, nul
la res est necessaria, Quare ad talia prorsus, nulla p̄t eē indigē

tia, nisi cōmētitiā forte, aut (ut aiūt) chimerica, Vt ergo iustus ac deo dign^o fias, nulla oīno re tibi ē opus, q̄ppe q̄ iā sis iustus ac deo dign^o p̄ fidē, q̄ si fueris, certe frustra niteris p̄ opa bona q̄ iustitiā nō efficiūt, s̄ ex ea prodeūt, Proinde q̄n Martin^o dicit, Ch̄iana libtas facit, ne cuiq̄ opus sit lege ul' opibus ad iustitiā & salutē, qd aliud dicit, nisi q̄ ch̄iana libtas facit, ne hō operib^o opus habeat ut iustificet. i. iustus fiat, q̄ iā iust^o ē & fuit, aut ut opa illū iustificet, quē p̄ exigūt iā añ iustificatū Et (ut totā simul sniam cōplectar) ch̄iana libtas id facit, ut null^o bonis opibus opus habeat ad hoc ut effectus causam suā efficiētē producat uel antecedit, Hęc autē cū ip̄sibilia sint, nihil plus libtatis q̄ sit a bonis operib^o colligit, q̄ si qs hoīm dicat eo iure a bonis opib^o eē liber, q̄a his op^o nō h̄z ad fabricādā chimerā .i. rē cōmētitiā & ip̄sibilē. Quocirca ipsa iure nimis chimerica libtas uenit nūcupāda, Hęc ē itaq̄ p̄clara libtas illa ch̄iana nimis chimerica, ul' si qd est portēto silius q̄ sic prodigiōsi hoies efferūt sese & efferāt cōtra oēm legē tū diuinā tū hūanā De priore Martiniana libertate tantum dixisse sufficiat

¶ Altera Martini libertas ostendit eē mēstruata & stercoraria captiuitas. Cap. XVI.

DE scda ꝑo Lutherana libtate nūc dicam^o, Sūt etem & alia q̄dā de gñe bonorū, laudabilia opa, hoīs vcz nondū iustificati, q̄ qdē ea rōne nō iustificāt, nec sane iustificare p̄nt, q̄a mortua sunt & hominē a pcti macula nō emūdant, nec iustificatiōe dignū faciūt, uerū in scripturis p̄ano mēstruata & stercorib^o assimulant, uti i prima ꝑitate oñdim^o, De his §. 3. inqt Martin^o, uerbū dei &c. sola fide suscipi p̄t & coli, iō claz ē, ut aīa solo ꝑbo opus habeat ad uitā & iustitiā. Ita sola fide & nullis opibus iustificat hō, Itē. §. II. añ oīa memor esto fidē sine opibus iustificare &c. p̄cepta qdē docēt bona &c. ut hominē sibiꝑsi oñdāt &c. & de suis opibus desperet. Deinde §. 13. sic inqt Vbi ꝑo p̄cepta doct^o fuerit impotētia suā & iā anxius fact^o, q̄ studio legi satisfiat &c. Tū ꝑe &c. in nihilū re dactus &c. nō inuenit in seipso q̄ iustificet &c. Hic &c. Promissa dei dicūt &c. En tibi crede i Ch̄m &c. grāz iustitiā &c. & oīa, si credis, habebis. Ecce cādide lector Martinū hic loq̄ de hoie nōdū iustificato, nōdū roborato p̄ grām, q̄ legis p̄cepta adimplere ualeat, Porro sicut s̄pe dixit Martinus, iustū eo